



Ohje Inarin kunnan viestintään häiriö- ja poikkeustilanteissa

Kunnan on toimittava
kaikenlaisissa olosuhteissa.

Mitä vaikeammat olosuhteet ovat,
sitä suurempi merkitys
tiedonkululla on toimintojen
onnistumiselle ja vahinkojen
välttämiselle.

Organisaatio:Inarin kunta
Yhteystiedot:Piiskuntie 2 99800 Ivalo, inari@inari.fi, www.inari.fi
Pääotsikko:Ohje Inarin kunnan viestintään häiriö- ja poikkeustilanteissa
Valmiussuunnitelman LIITE 3
Kv / kh / ltk hyväksymä:....Kunnanhallitus 9.12.2024 §
Laadittu / voimaantulo:9.12.2024
Diaarinumero:Kirjoita tähän diaarinumero tai poista koko rivi437/2023
Luottamuksellisuus:Julkinen

Sisällysluettelo

1	Viestintä on osa häiriötilanteen hallintaa	3
1.1	Turvallisuustilanteen määrittelyn olennaiset käsitteet	3
1.1.1	Esimerkkejä häiriötilanteista	3
1.1.1.1	Häiriötilanteille tyypillistä.....	4
2	Häiriötilanteen ja poikkeusolojen viestintä	4
2.1	Inarin kunnan viestintävastuut häiriö- ja poikkeusoloissa	4
2.2	Tiedottamisesta poikkeusoloissa - valtion ja kunnan roolit	6
3	Toimintaohjeita kriisiviestintään	7
3.1	Muistilista häiriötilanteesta tiedottamiseen	7
3.2	Muistilista kriisiviestinnän tavoitteista:	7
1.	Varmistaa ihmisten turvallisuus	7
2.	Turvata toimintaedellytykset	7
3.	Henkilöstön ja luottamushenkilöiden tiedonsaanti	7
4.	Tiedottaa palvelujen järjestelyistä	8
5.	Varmistaa, että julkisuudessa on totuudenmukainen kuva tilanteesta	8
6.	Turvata median toimintamahdollisuudet	8
7.	Ennakoida mahdolliset kriisit ja valmistautua niihin hyvissä ajoin	8
3.3	Muistilista häiriö- tai kriisitilanteen viestintäjärjestykseen	8
3.4	Havainnekuva kriisiviestinnän ohjeista	10
3.5	Luettelo keskeisten medioiden puhelinnumeroista	10

Tämän ohjeen teossa on käytetty lähteenä pääasiassa Pelastusopiston julkaisua ”Kunnan kriisiviestinnän suunnittelu” ja Kuntaliiton ”Varaudu. Opas kunnan viestintään kriisi- ja erityistilanteissa.” Asiakirjaa päivitetään tarpeen mukaan ja päivittämisestä vastaa viestintä- ja yhteistoimintapäällikkö yhteistyössä poikkeusolojen johtoryhmän kanssa.

1 Viestintä on osa häiriötilanteen hallintaa

Kuntalain (2015/410, 29§) mukaan kunnan täytyy tiedottaa toiminnastaan asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kriisitilanteiden viestintä on normaaliolojen tehostettua viestintää. Viestinnän varautuminen on asioiden ennakoon suunnittelua, harjoittelua ja kansalaisten tiedottamista mahdollisista uhkista ja omatoimisesta varautumisesta.

Viestintä on osa johtamista ja häiriötilanteen hallintaa. Kunnan on toimittava kaikenlaisissa olosuhteissa. Mitä vaikeammat olosuhteet ovat, sitä suurempi merkitys tiedonkululla on toimintojen onnistumiselle ja vahinkojen välttämiseksi. Häiriötilanteiden viestintä perustuu hyvin hoidettuun normaaliolojen viestintään. Häiriötilanteissa kuitenkin ihmisten tiedontarve kasvaa moninkertaiseksi, ja tietoa odotetaan nopeammin kuin normaalioloissa.

Kriisiviestinnän tavoitteet ovat pitkälti samat kuin muussa viestinnässä. Erona on kriisiviestinnän tarpeen yllätyksellisyys, vaadittava nopeus ja tarkkuus.

1.1 Turvallisuustilanteen määrittelyn olennaiset käsitteet

Häiriötilanne viittaa uhkaan tai tapahtumaan, joka vaarantaa yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja tai strategisia tehtäviä ja jonka hallinta edellyttää viranomaisten ja muiden toimijoiden tavanomaista laajempaa tai tiiviimpää yhteistoimintaa ja viestintää.

Häiriötilanteita voi esiintyä niin normaalioloissa kuin poikkeusoloissa.

Häiriötilanteille yhteistä on, että ne ovat usein odottamattomia tai tapahtuvat erittäin lyhyellä varoitusajalla, vaikuttavat voimakkaasti yhteisön toimintaan, voivat edetä nopeasti ja aiheuttaa laajaa julkisuutta sekä huonosti hoidettuina voivat vahingoittaa organisaation mainetta.

Tilannekuva on vallitsevista olosuhteista koottu kuvaus. Se sisältää tiedon tilanteen synnyttäneistä tapahtumista, asian taustatiedot sekä mahdolliset kehityskulut ja eri toimijoiden toimintavalmiudet. Tilannekuvan pohjana on luotettava tieto.

Normaaliolot on yhteiskunnan pääsääntöinen tila, jossa yhteiskunnan elintärkeät toiminnot voidaan turvata ilman, että on tarpeen mahdollistaa viranomaisten tavanomaisesta poikkeava toimivaltuuksien käyttö. Vaikka yhteiskunnassa olisi häiriöitä, kyseessä on normaaliolot, ellei poikkeusoloja ole valmiuslain (1552/2011) mukaisesti saatettu voimaan.

Poikkeusolot viittaa yhteiskunnan tilaan, jossa on niin paljon tai niin vakavia häiriöitä tai uhkia, että on tarpeen mahdollistaa viranomaisten tavanomaisesta poikkeava toimivaltuuksien käyttö. Poikkeusolot saatetaan voimaan valmiuslain (1552/2011) säännösten mukaisesti.

1.1.1 Esimerkkejä häiriötilanteista

1. Vakavat onnettomuudet: tulipalot, räjähdykset, liikenneonnettomuudet jne.
2. Luonnon ääri-ilmiöt: tulva ja metsäpalot
3. Tietoliikenteen vakavat häiriöt: tietoliikenneyhteyksien pitkäkestoiset häiriöt, tietojärjestelmien kaatumiset, tietovuodot, kyberhyökkäykset jne.
4. Väestön terveyden vakavat häiriöt: laajat epidemiat, säteily- ja muut ympäristöonnettomuusriskit

5. Logistiikan vakavat häiriöt: elintarvikkeiden, ruoan, polttoaineen tai välttämättömyystarvikkeiden toimituksen häiriöt
6. Voimahuollon vakavat häiriöt: energiainfrastruktuurin vioittuminen, sähköntuotannon ja -jakelun häiriintyminen pidempiaikaisesti
7. Vesihuollon vakavat häiriöt: häiriö veden toimituksessa asukkaille ja kiinteistöille, vesijohtoverkoston saastuminen
8. Rajaturvallisuuden vakavat häiriöt: laajamittainen maahantulo
9. Aseellinen hyökkäys ja terrorismi: vieraan valtion, ryhmän tai yksilön hyökkäys aseellisesti
10. Informaatio- ja hybridivaikuttaminen: vieraan valtion tai tahon ulkoista vaikuttamista poliittisesti, diplomaattisesti, taloudellisesti sekä informaation avulla

1.1.1.1 Häiriötilanteille tyypillistä

- ovat odottamattomia tai tapahtuvat erittäin lyhyellä varoitusajalla
- vaikuttavat voimakkaasti yhteisön toimintaan
- etenevät nopeasti ja vaativat nopeaa toimintaa
- aiheuttavat laajaa julkisuutta
- huonosti hoidettuna vahingoittavat organisaation mainetta

2 Häiriötilanteen ja poikkeusolojen viestintä

Kuka johtaa häiriötilanteessa operatiivista toimintaa ja vastaa viestinnästä?

Toimivaltainen viranomainen johtaa operatiivista toimintaa, käynnistää häiriötilanteen hallintaan liittyvät toimenpiteet, vastaa viestinnästä ja tiedottaa tilanteesta sovittujen käytäntöjen mukaisesti. Usein kunnan rooli on tukea esimerkiksi pelastuslaitoksen tai poliisin viestintää.

2.1 Inarin kunnan viestintävastuut häiriö- ja poikkeusoloissa

Häiriötilanteisiin on kunnassa varauduttu valmiussuunnitelmilla. Häiriötilanteissa korostuu viranomaisyhteistyö. Häiriötilanteet rajoittuvat harvoin vain yhden toimialan vastuualueelle. Häiriötilanteet vaativat usein kunnan ja pelastustoimen tiivistä yhteydenpitoa.

Kunnan tehtävänä on viestiä häiriötilanteen aiheuttamista toimenpiteistä ja niiden muutoksista. Medialle välitetään mahdollisimman nopeasti ensitiedote tapahtumasta. Tiedotustilaisuus järjestetään, mikäli tapahtuma on erityisen vakava tai se herättää muuten laajaa kiinnostusta.

Häiriötilanteissa viestintä tapahtuu normaalisti Inarin kunnan hallintosäännön 5 §:n mukaan.

Vakavien häiriötilanteiden aikana ja poikkeusoloissa kunnan toimintaa johtaa kunnanjohtaja ja hänen johtamansa poikkeusolojen johtoryhmä. Kriisiviestintä tapahtuu vakavissa häiriötilanteissa hallintosäännön 3. liitteen 9 §:n mukaan poikkeusolojen johtoryhmän kautta, ellei kunnanjohtaja poikkeusolojen johtoryhmässä päätä toisin.

Tehokas häiriötilanteiden hallinta edellyttää tiivistä yhteistyötä johtamisen, tilannekuvan ja viestinnän välillä. Ihmisten tiedontarve kasvaa häiriötilanteissa moninkertaiseksi ja tietoa odotetaan nopeammin kuin normaalisti. Mitä nopeammin ja avoimemmin tiedotetaan, sitä vähemmän väärit tiedot ja huhut leviävät. Häiriötilanteissa viestintävastuut ovat niillä henkilöillä, joilla ne ovat normaalistikin, mutta tarvittaessa on varauduttava vahvistamaan viestintäorganisaatiota tilanteen vaatimalla tavalla. Poikkeuksellisen tilanteen rinnalla pitää myös arkiviestinnän toimia.

Valmius häiriötilanteiden viestinnän hoitamiseen on oltava kaikkina kellonaikoina. Kuntakonsernin sisäinen yhteystietoluettelo häiriö- ja poikkeusolojen varalle pidetään ajan tasalla. Yhteistyötahojen yhteystiedot on hyvä olla ajan tasalla. Päivystys, varallaolo- ja ylityökorvaukset tulee sopia etukäteen. Viestinnän ja it-henkilöstön kohdalla tulee huomioida tarvittaessa myös VAP-hakemukset.

Kriisiviestintähenkilöstölle tulee varata johtokeskuksiin asianmukaiset työskentelytilat. Sähkönsyöttö tulee varmistaa varavoimalla. Myös tietoliikenneyhteydet.

Tiedotuksen sisällöt ja viestintätehtävien resurssointi päätetään kunnanjohtajan johdolla poikkeusolojen johtoryhmässä, jonka jäsenenä viestintä- ja yhteistoimintapäällikkö toimii.

Pitkäkestoisissa sähkökatkoissa viestimiseen tulee myös varautua etukäteen ja määritellä esimerkiksi paikat, joihin mahdollisia paperitiedotteita jaetaan, ja ketkä niitä kirjoittavat, jos tulostaminen tai kopiointi ei ole mahdollista. Paperilla tiedotteita kannattaa jakaa paikkoihin, joissa ihmisiä liikkuu runsaasti, kuten kunnan omiin palvelupisteisiin, huoltoasemille, kauppoihin ja bussiasemille. Kotiin tai postilaatikkoihin jaettavat tiedotteet ovat tehokas viestintäkanavat, mutta niiden jakelu onnistuu

Häiriötilanteissa henkilöstön pitää tietää, miten poikkeava tilanne vaikuttaa kunnan palveluihin ja mitä kerrotaan edelleen asiakkaille. Viestinnän vastuista ja menettelytavoista erityistilanteessa on syytä muistuttaa viestinnän yhtenäisyyden vuoksi. Henkilöstön on tiedettävä, kenelle ohjataan kysymykset, joita asiakkailta, kuntalaisilta ja yhteistyökumppaneilta tulee tilanteen vuoksi.

Lisäksi häiriötilanteiden syntyessä keskeisiä luottamushenkilöitä, kuten puheenjohtajistoa sekä kunnanhallitusta informoidaan mahdollisimman nopeasti. Johtavilla luottamushenkilöillä tulee olla ajantasainen tilannekuva, vaikka näillä ei välttämättä olisikaan äkillisesti syntyvissä kriisitilanteissa suurta operatiivista roolia. Tilannekuvan tiedottaminen saattaa tapahtua luottamushenkilöiden kautta, joten on hyvä, että heillä on keskeiset perustiedot häiriötilanteista ja sen hallintaan liittyvistä toimenpiteistä.

Viestintäyhteistyö lisää tiedon luotettavuutta ja tiedotuksen kattavuutta. Kriisiviestinnän vaatiman nopeuden ja luotettavuuden vuoksi viestintäyhteistyössä korostuvat etukäteissuunnittelu ja avoin toimintatapa. Jos häiriö koskee useita toimialoja, viestinnästä vastaa se viranomainen, joka on toiminnan yleisjohdossa

Nopein ja tehokkain tapa viestiä kuntalaisille kriisitilanteissa on saattaa tieto kuntalaisten tietoon median kautta tai suoraan puhelimeen. Älypuhelisten määrä on lisääntynyt ja kuntalaiset voidaan tavoittaa todella nopeasti sosiaalisen median kautta ja viranomaiset voivat viestiä myös 112-mobiilisovelluksen kautta.

Viranomaisilta odotetaan enemmän kaksisuuntaista vuorovaikutusta myös sähköisessä toimintaympäristössä. Odotus on, että viranomainen ei vain jaa tietoa, vaan myös vastaa nopeasti kansalaisten kysymyksiin ja oikaisee väärää tietoa. Lisäksi verkkosivuilla on entistä isompi merkitys kriisitilanteiden viestinnässä. Kunnan tulee huolehtia, että kunnan verkkosivuilta löytyy

ajantasainen ja oleellinen tieto kriisitilanteiden aikana ja että tieto on helposti saatavilla ja löydettävissä. On kuitenkin huomioitava, että sähköisen toimintaympäristön häiriötilanteissa, tulee kunnalla olla mahdollisuus viestiä myös perinteisiä keinoja käyttäen.

Häiriötilanteissa keskeistä on tilannetietoisuuden ylläpitäminen. Totuudenmukaisen, ajantasaisen informaation vapaa kulku korostuu. Viestintä on osa häiriötilanteen hallintaa. Häiriötilanteissa korostuvat viranomaisyhteistyö sekä toimialojen välinen yhteistyö, sillä häiriötilanteet koskevat harvoin vain yhtä toimialaa. Tärkeää on, että tiedotus on oikea-aikaista, levikiltään tarpeeksi laajaa ja toistuvaa, jotta tilannekuvaa saadaan ylläpidettyä ja joukkohysteria voidaan välttää. Vaikka uutta tietoa ei olisi, ”ei tiedotettavaa” viestit antavat kuvan siitä, että häiriötilanteen viestintä on aktiivista ja se toimii.

2.2 Tiedottamisesta poikkeusoloissa - valtion ja kunnan roolit

- Valtiotasolla jokainen viranomainen vastaa omasta kriisitiedottamisestaan. Valtioneuvoston kanslian viestintäosastolla on kuitenkin keskeisin rooli yleisten tiedotusten antamisessa.
- Inarin kunnan alueella valtion ja muiden viranomaisten tiedotuksen välittämisessä asukkaille vastaa ja parhaan mukaan avustaa kunta. Kunnan toimintaa koskevat keskeiset tiedot julkaistaan yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu
- Poikkeusoloissa valtioneuvoston kanslia ja valtion viestintäkeskus voivat velvoittaa valtioneuvoston alaisen viranomaisen tai kunnallisen viranomaisen omassa viestinnässään julkaisemaan tietyntyyppisen viestin tai kieltää tietyntyyppisen viestin julkaisemisen.
- Kunnan on viestinnässään varauduttava yhteistoimintaan hyvinvointialueen, aluehallinnon, naapurikuntien, paikallisten sotilasviranomaisten sekä muiden alue- ja paikallishallintoviranomaisten kanssa
- Tiedottamisessa on tärkeää, että tiedon vastaanottaja tunnistaa viestin viranomaisten lähettämäksi, niin että viesti erottuu muusta informaatiosta tai disinformaatiosta ja se tiedetään luotettavaksi.
- Kunnalla on vahva vastuu yhteisöllisyyden rakentajana alueellaan. Julkiseen keskusteluun osallistuminen, väärin tietojen oikaiseminen ja ymmärrystä ja yhteistoimintaa tukevien tapahtumien järjestäminen on tärkeää kunnan henkisen hyvinvoinnin kannalta.
- Informaatiotyhjiöt täyttyvät nopeasti – varsinkin jos viranomaistoimijat eivät aktiivisesti tuota ja jaa todennettua tietoa.
- Kunta ja sen johto saattavat joutua myös tarkoituksellisen mustamaalauksen ja informaatiovaikuttamisen kohteiksi. Vääriä tietoja ja jopa väärän henkilöyden nimissä levitettyjä kannanottoja pitää välittömästi oikaista, ja niiden varalta pitää seurata erityisesti sosiaalisessa mediassa käytävää keskustelua.

3 Toimintaohjeita kriisiviestintään

3.1 Muistilista häiriötilanteesta tiedottamiseen

Keskity olennaiseen. Kerro:

- Mitä on tapahtunut, missä ja milloin
- Mitä toimenpiteitä on tehty ja tehdään tilanteen korjaamiseksi
- Mitä tapahtuma vaikuttaa ihmisten elämään, jos vaikuttaa
- Toimintaohjeet, jos ne ovat tarpeen
- Mistä, milloin ja keneltä lisätietoa on saatavilla
- Milloin ja missä järjestetään seuraava tiedotustilaisuus
- Mistä kriisiapua ja henkistä tukea on saatavilla
- Osoita, että inhimillisesti välität tapahtuneesta. Älä koskaan aliarvioi tilannetta.
- Kun olet saanut selville tosiasiat, käytä aikasi ja voimasi oikeaan viestintään – älä syyllisten etsintään. Syyllisyyskysymykset voidaan selvittää myöhemmin.
- Älä hyväksy toimittajan antamaa lupautta olla käyttämättä ”pöytäkirjan ulkopuolella” annettua tietoa. Älä koskaan kerro sellaista, jonka tiedät aiheutta vahingoittavan jotakuta tilanteen osapuolta. Suojaa uhrien ja heidän omaistensa intymiteettiä. Onnettomuuden uhreilla ja heidän omaisillaan on halutessaan oikeus kieltäytyä haastatteluilta, valokuvauksesta ja muusta julkisuudesta
- Jos tilanteen syy on omassa organisaatiossasi, älä peittele sitä, vaan kerro asia niin kuin se on
- Suurissa koko kansakuntaa koskevat kriiseissä voi olla tarve viestiä ja myötäelää somessa, vaikka yllättävä tapahtuma ei olisikaan tapahtunut oman kunnan alueella tai oman kunnan palveluissa. On siis parempi tarjota somehälinän vastapainoksi vakautta ja turvaa kuin olla viestimättä lainkaan. Tämä koskee erityisesti lasten ja nuorten huomioimista ja kriisin käsittelyn apuna oloa.

3.2 Muistilista kriisiviestinnän tavoitteista:

1. Varmistaa ihmisten turvallisuus

Hengen ja terveyden turvaaminen on ensisijainen tehtävä, jossa viestintä on tärkeässä asemassa. Onnettomuuden ja muun kriisin vahinkojen minimoiminen ja laajenemisen estäminen edellyttävät myös nopeaa viestintää.

2. Turvata toimintaedellytykset

Poikkeavassa tilanteessa pitää turvata kunnan ja muiden organisaatioiden mahdollisimman häiriötön toiminta. Kriisiviestinnän tarkoituksena on varmistaa, että työntekijät pystyvät suoriutumaan työstään mahdollisimman hyvin.

3. Henkilöstön ja luottamushenkilöiden tiedonsaanti

Jokainen kunnan organisaatiossa edustaa kuntaa ja voi olla mukana poikkeavan tilanteen viestinnässä. Oikean tiedon ja palvelujen järjestelyjen välittymiseksi sisäisen viestinnän on oltava kunnossa.

4. Tiedottaa palvelujen järjestelyistä

Kansalaiset tarvitsevat tietoa palvelujen jatkumisesta ja mahdollisista poikkeusjärjestelyistä. Järjestelyistä tulee päättää ja viestiä nopeasti, ja tietoa pitää toistaa tarpeeksi. Suoraa neuvontapalvelua pitää tehostaa.

5. Varmistaa, että julkisuudessa on totuudenmukainen kuva tilanteesta

Totuudenmukainen mielikuva varmistetaan oma-aloitteisuudella ja avoimuudella. Ensimmäinen viesti määrää yleensä julkisuuden suunnan ja sävyn. Luotettava, tietoon perustuva viestintä rauhoittaa sekä ylläpitää luottamusta ja mainetta.

6. Turvata median toimintamahdollisuudet

Riippumaton ja ammattimainen media on kriisijohdon tärkeä kumppani. Viestinnän järjestelyillä on varmistettava median edustajille riittävät tiedot ja työskentelymahdollisuudet.

7. Ennakoida mahdolliset kriisit ja valmistautua niihin hyvissä ajoin

Paras tapa ennakoida ja estää kriisit on tunnistaa ne hyvissä ajoin. Viestintä välittää johdolle ennakoitietoa, hälventää kuntalaisten tarpeettomia huolia ja vähentää kriisin aineksia.

3.3 Muistilista häiriö- tai kriisitilanteen viestintäjärjestykseen

1. Tilanelokin aloittaminen

2. Sisäisen viestinnän aloittaminen

- a) suora tieto johdolle ja tarvittavalle henkilökunnalle
- b) poikkeusolojen johtoryhmän (kriisiviestintäryhmän) koollekutsuminen
- c) kriisiviestinnän kanavista sopiminen sekä käyttöönotto
- d) sähköpostiviesti koko henkilöstölle ja/tai intranetin poikkeustiedote
- e) tieto kunnan asiakaspalvelupisteisiin (kunnantalon neuvonta, kirjastot jne.)
- f) tieto tarvittaviin kunnan, Lapin hyvinvointialueen ja matkailun neuvontanumeroihin: yleisneuvonta, kriisipäivystys, sosiaalipäivystys, terveysneuvonta, yritysneuvonta, matkailuneuvonta. Päätetään tarvitaanko erillistä kriisineuvontanumeroa.

3. Tieto kunnan kotisivulle: www.inari.fi

Etusivulle selkeä tieto ja tiedotteisiin päivittyvä tiedote, johon merkitään päivämäärä ja kellonaika aina päivitettäessä.

Julkaistaan linkit valtakunnalliseen ja alueelliseen materiaaliin ja ohjeistukseen. Kunnan sivuilla voidaan sitten keskittyä juuri oman kunnan toimintaan ja ohjeistuksiin omille asukkaille

4. Ensitieto sosiaaliseen mediaan

Facebook ja (x), hyvä tapa on jakaa tiedote www.inari.fi-tiedotteista, koska tämä tiedotetta voi päivittää koko ajan ja tieto pysyy somessa ajan tasalla

5. Tieto medialle

Inarin kunnalla on käytössä tiedotusvälineiden sähköpostituslista, tiedotusvalineet(at) inari.fi. Tämän ohjeen liitteenä median keskeiset puhelinnumerot siltä varalta, että tietoverkot eivät toimi.

Yleisradiolla on lakisääteinen velvoite varautua hoitamaan televisio- ja radiotoimintaa myös poikkeusoloissa ja välittää viranomastiedotuksia. Yleisradio hoitaa valtakunnallisen

vaaratiedottamisen useilla kielillä tarvittaessa normaalioloissakin, saamelaisalueella myös saamenkieliset vaaratiedotteet.

6. Mediaseurannan perustaminen

7. Mahdollisen tiedotustilaisuuden järjestäminen

Tulkkaustarpeen ja tiedotteiden käännöstarpeen kartoittaminen, kuka antaa lausuntoja milläkin kielellä ja mistä tulkkaukset ja käännökset hankitaan.

Saamelaiskäräjät ylläpitää tietoja inarinsaamen, koltansaamen ja pohjoissaamen freelancer-kääntäjistä ja -tulkeista <https://samediggi.fi/kaantajat-ja-tulkit/>

Inarin kunnalla on sopimus muiden kielten tulkkauspalveluista Youpret-nimisen yrityksen kanssa ja tulkkauksen voi tilata numerosta 045 668 8113.

8. Erilaisia kunnan sidosryhmiä voi pyytää levittämään tietoa eteenpäin

Kunnalla on sähköpostituslistat yrityksille ja yhdistyksille. Seurakunnat, yhdistykset, harrastusryhmät ja järjestöt tavoittavat omien kanaviensa kautta kuntalaisia välillä hyvinkin tehokkaasti.

9. Muut mahdolliset toimet

Esim. symbolisen eleen järjestäminen: liputus, kynttiläosanotto tms.

10. Jälkihoidon viestintä

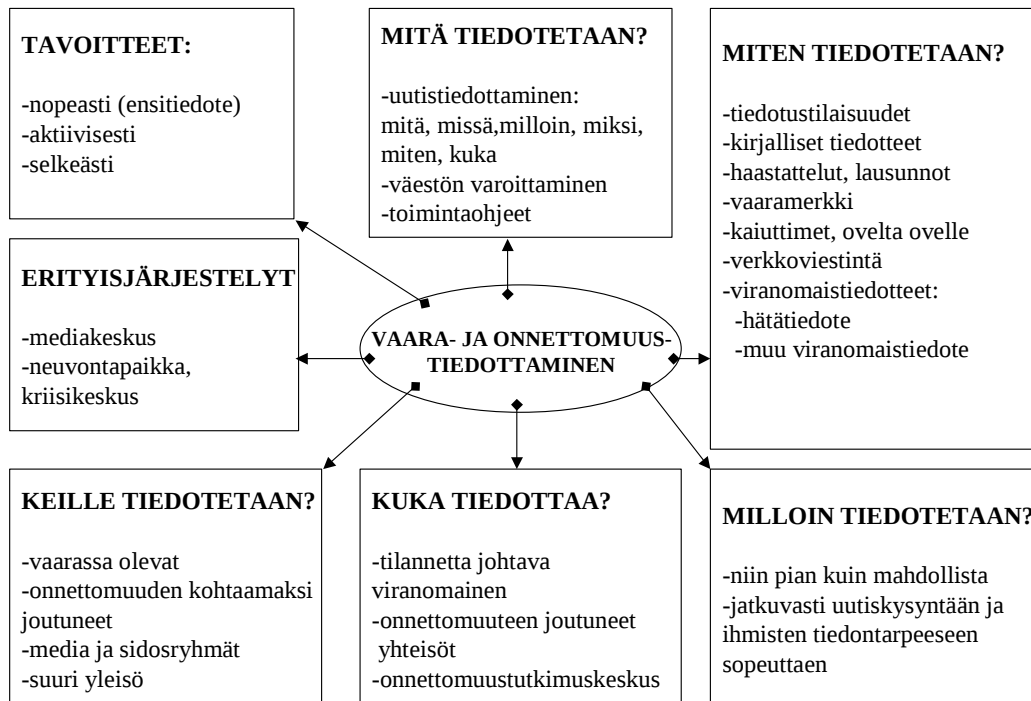
Kriisien psykologisten vaikutusten jälkihoitoa varten kunnassa toimii moniammatillinen kriisiryhmä.

11. Häiriö- tai kriisitilanteen palaute, arviointi sekä kehittäminen

Sähkökatkojen yhteydessä on huomioitava myös tietoverkkojen toiminnan keskeytyminen. Ohessa on ohjeelliset ajat, kuinka kauan verkot toimivat sähkökatkotilanteessa

- 4G ja 5G n. 15 min (mobiiliverkko)
- 2G-verkko (puhelut ja tekstiviesti) paikan mukaan 2 h, 3 h, 4 h tai 6 h
- Valokuitu- ja kaapeliverkkojen reitittimet, kytkimet, keskittimet ja vahvistimet toimivat 3 h, mutta onko toimistojen ja kotien päätelaitteissa virtaa.

3.4 Havainnekuva kriisiviestinnän ohjeista



Lähde: Pelastusopisto

3.5 Luettelo keskeisten medioiden puhelinnumeroista

Yle	Puhelinvaihte	09 14801
Lapin Kansa	Asiakaspalvelu puhelinvaihte	08 537 7620
Inarilainen	Toimitus Hilla Group asiakaspalvelu	010 655 7332 020 750 4469
Helsingin sanomat	Asiakaspalvelu puhelinvaihte	(09) 1221
STT	Puhelinvaihte	(09) 695 811
MTV	Yritysvaihte	010 300 300

Lähteet:

Varaudu: Opas kunnan viestintään kriisi- ja erityistilanteissa. Kuntaliiton verkkojulkaisu, 2020.
Kunnan kriisiviestinnän suunnittelu: Pelastusopiston julkaisu/Johanna Franzén, 2017.